

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

KKV-k kilátásai Növekedés, hitelezés, bérdinamika

Dr. Parragh László

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

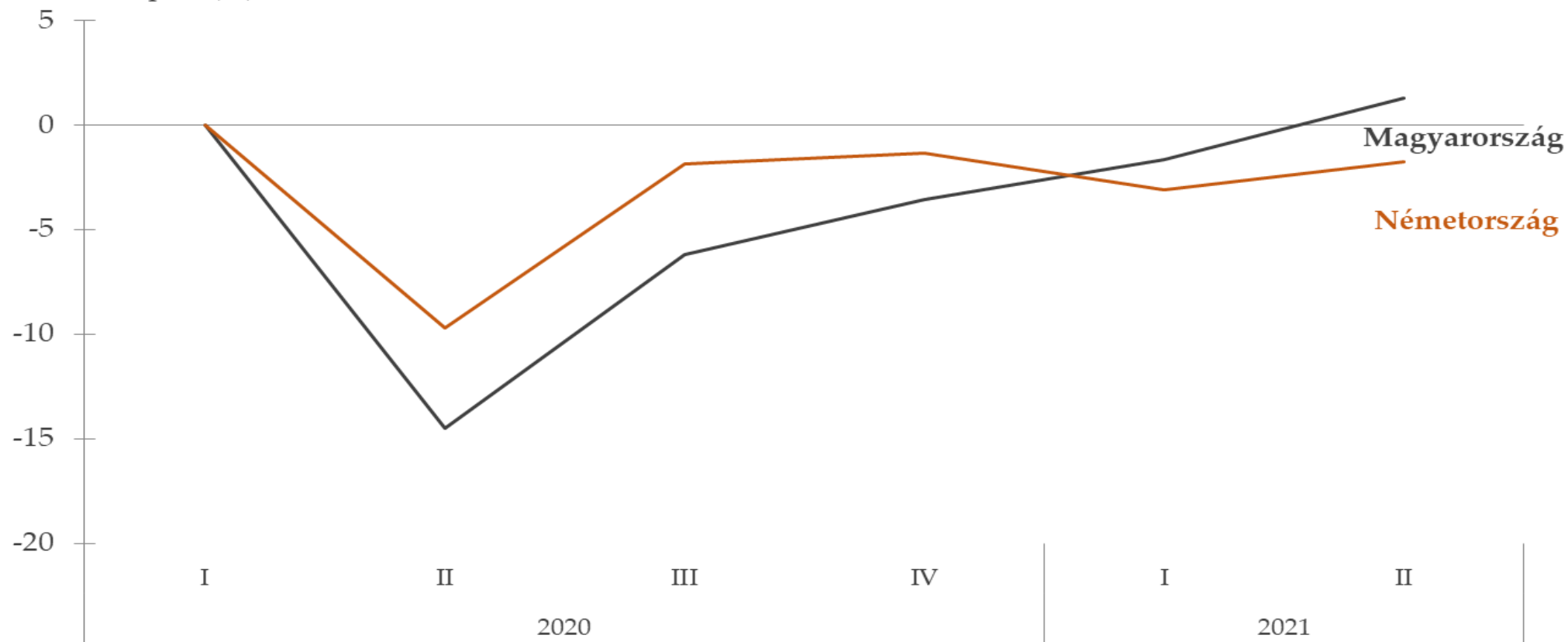

Makrogazdasági környezet

Magyarország-Németország összehasonlítás

GDP-változás aránya
2020-hoz képest (%)

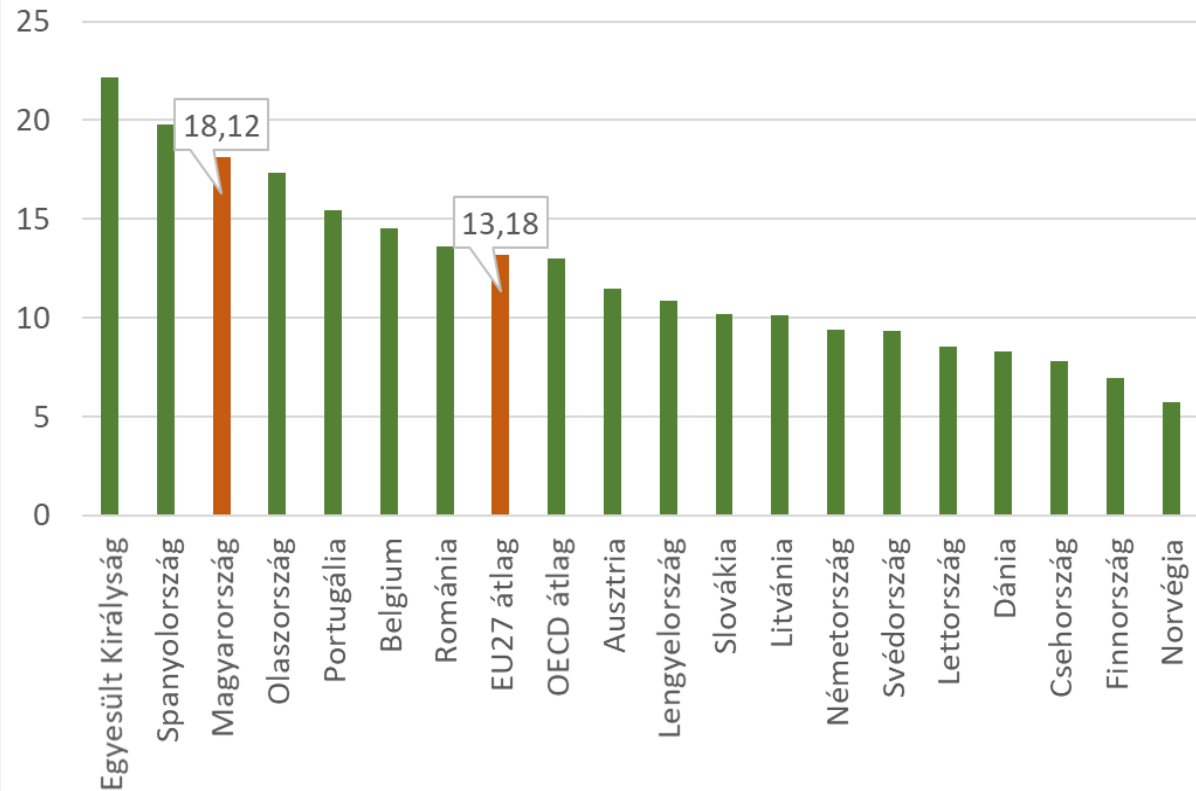
Forrás: GVI, KSH, Eurostat és Destatis adatok alapján

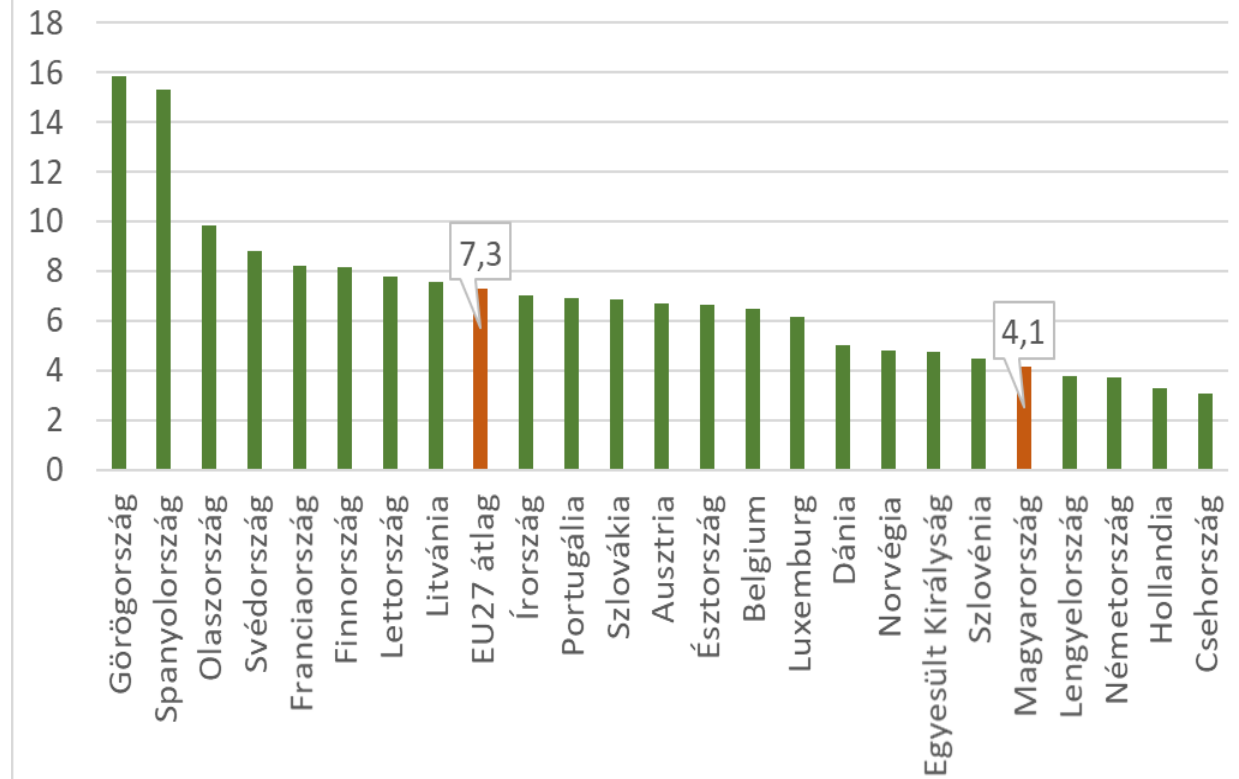
MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Nemzetközi összehasonlítás 2021 második negyedév

GDP növekedés

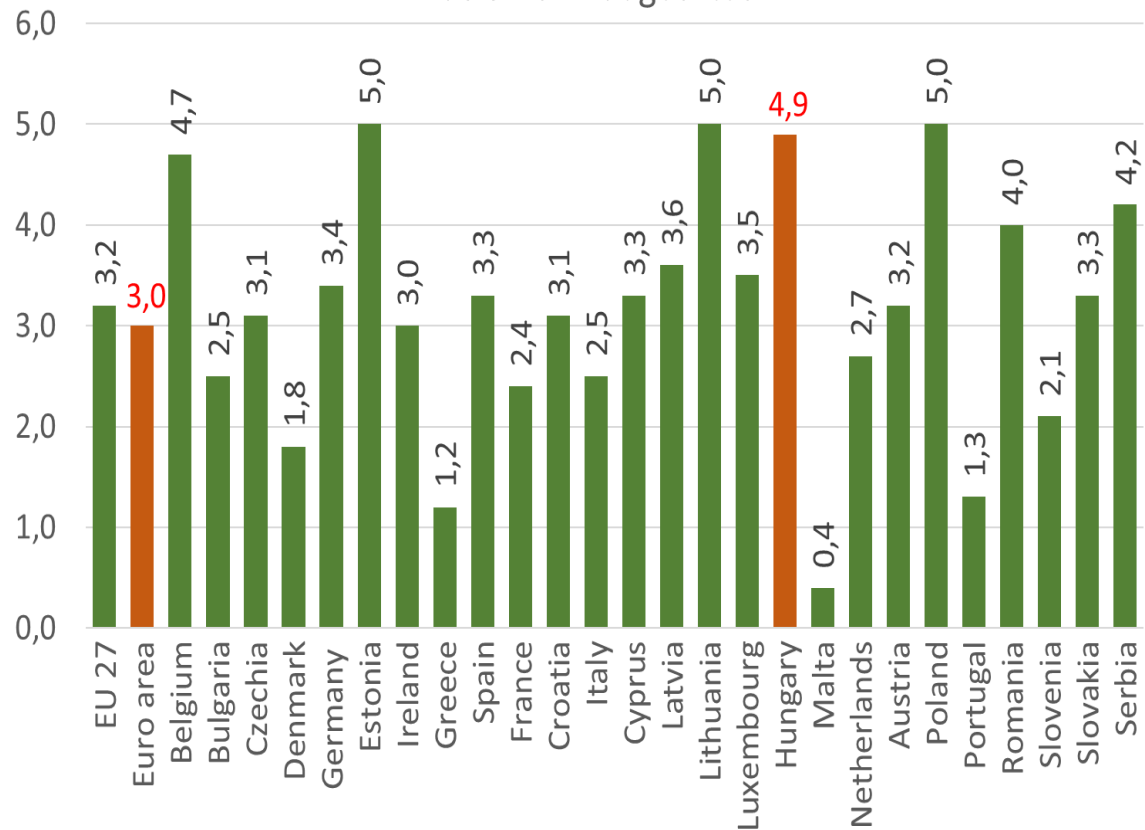

Munkanélküliség

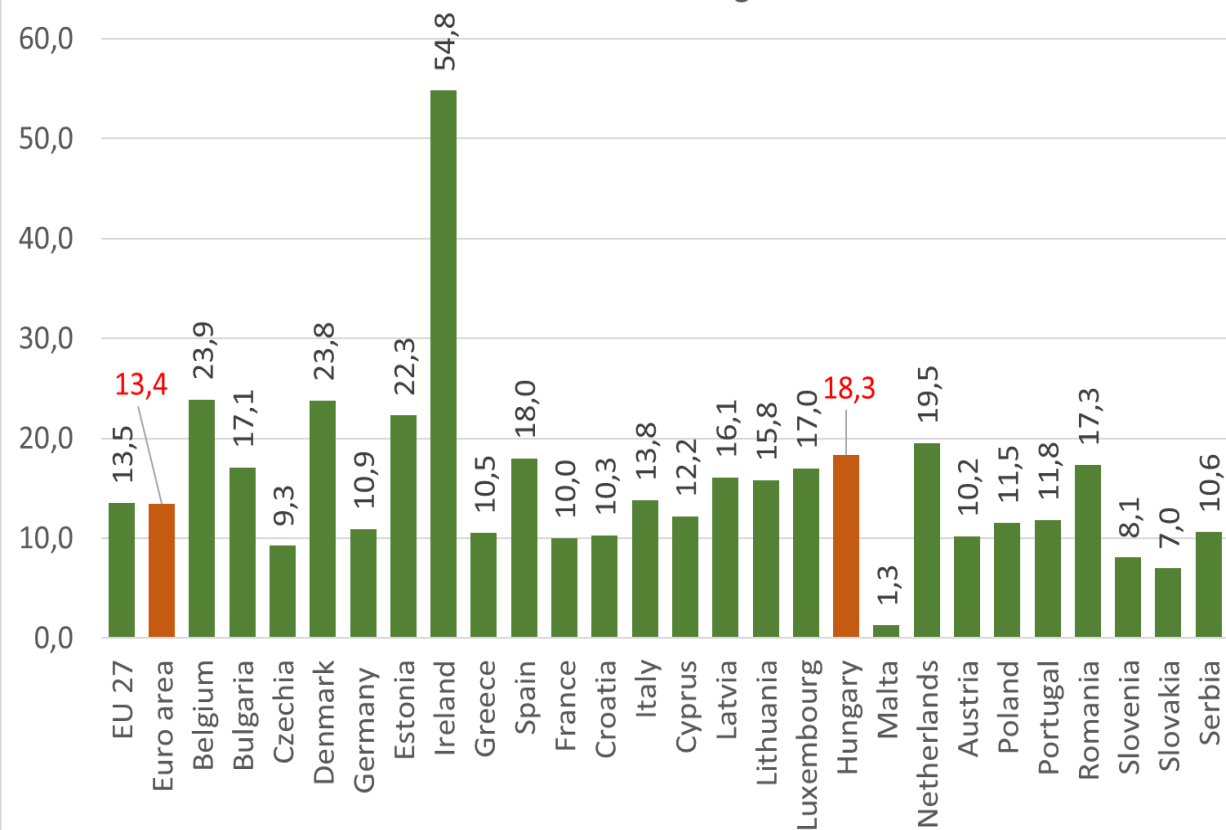

Nemzetközi összehasonlítás

Infláció 2021 augusztus

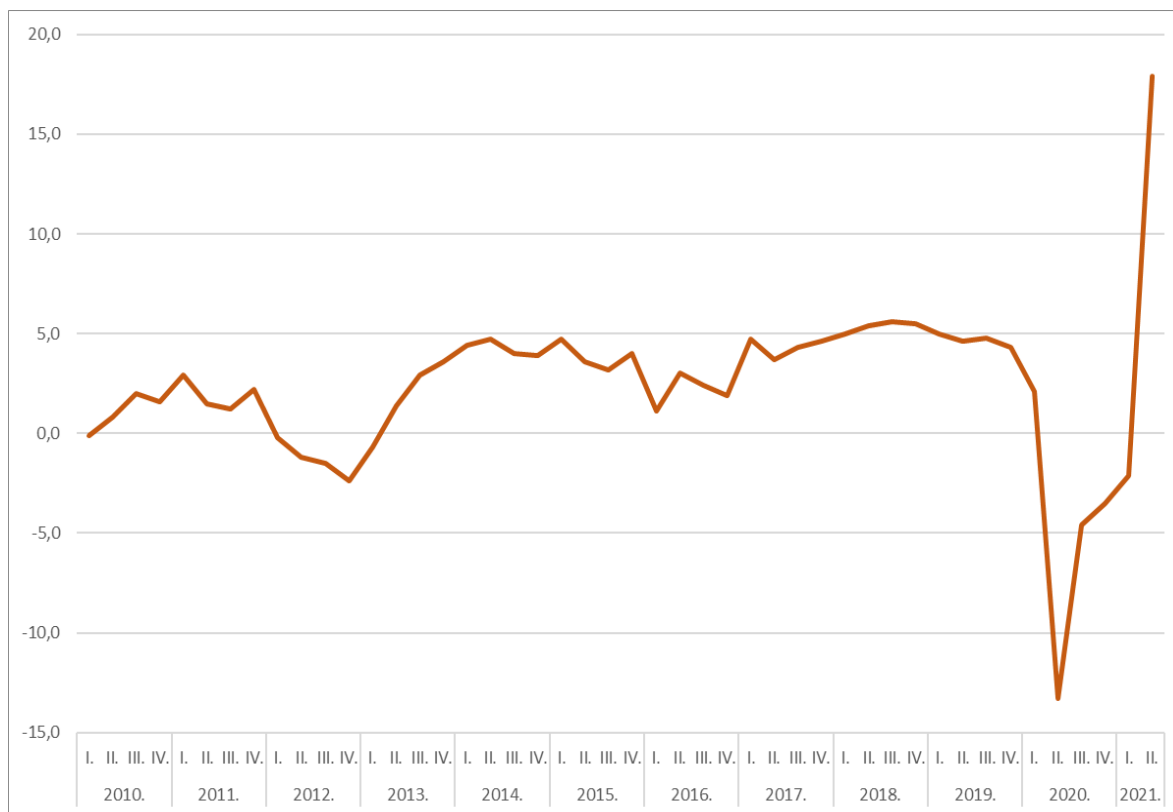

Termelői árak 2021 augusztus

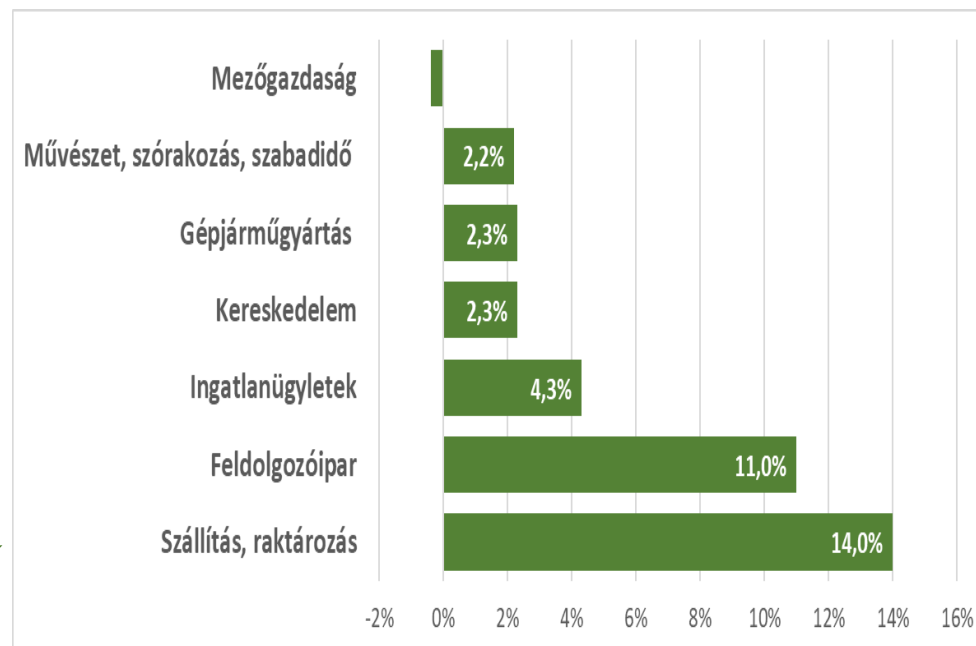

Főbb hazai makrogazdasági mutatószámok

GDP a 2020 II. negyedévi -13,3%-ról
2021 II. negyedévére +17,9%-ra
emelkedett

Beruházás fűti:
+10,8%

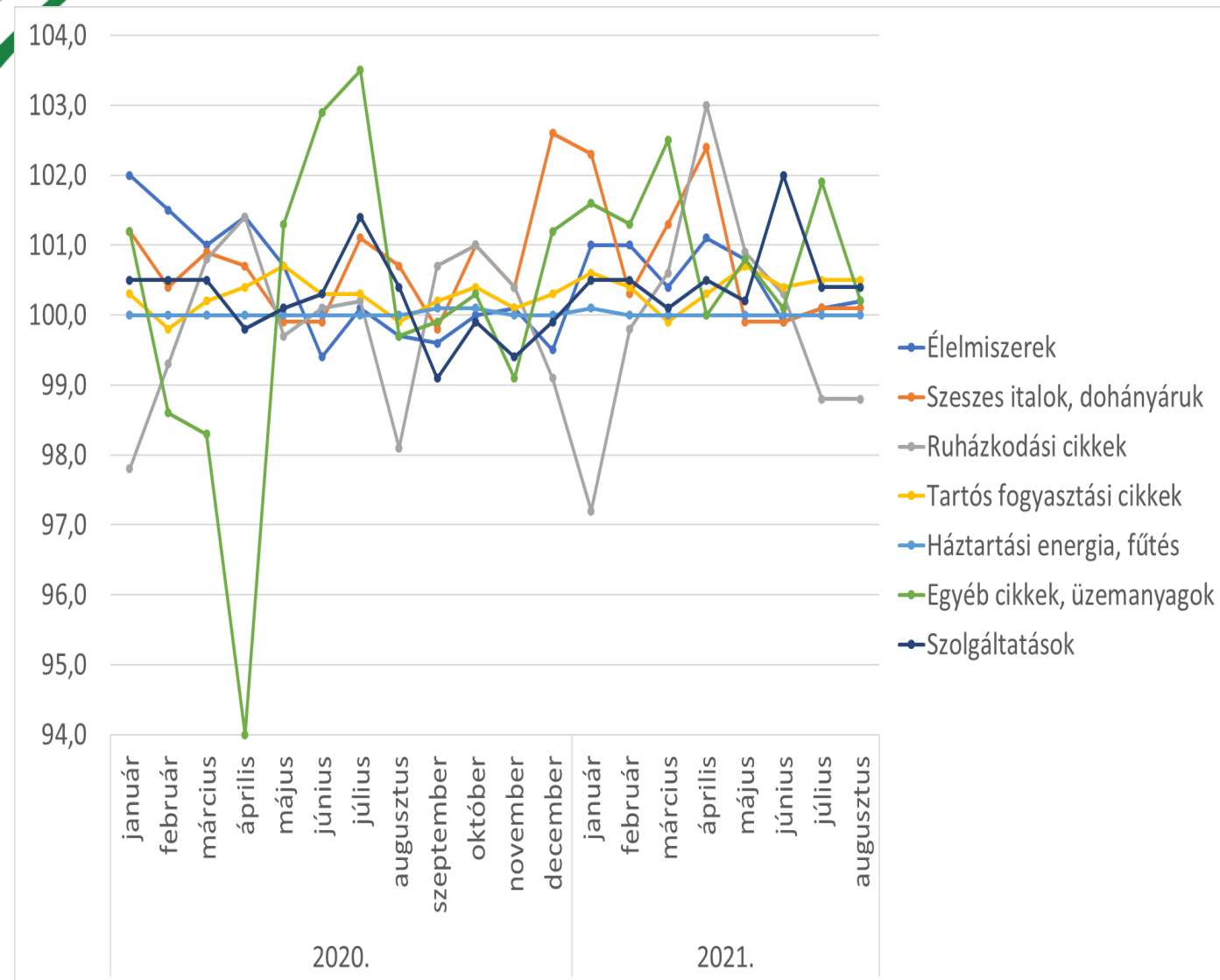
Infláció

Gyengülő forintárfolyam

Magas infláció lehetséges okai

Továbbra is emelkedni fog az infláció → további monetáris szigorítás szükséges

- A jelenlegi támogató költségvetési politika
 - ❖ Novemberi nyugdíjkorrekció, nyugdíjprémium
 - ❖ Hitelmoratórium meghosszabbítása
- 2022 év elejétől megjelenő további költségvetési beavatkozások:
 - 25 év alattiak SZJA-mentessége
 - Nyugdíjasok esetében a 13. havi nyugdíj megfelelő részeinek folyósítása
 - Februárig megkapják a családok az idén befizetett SZJA-t
 - Minimálbér és garantált bérminimum várható emelése (20%)
 - A dinamikus átlagbéremelkedés
- Az ellátási láncok aktuális akadozása
- Az extrém magas energiaárak
- Kamatemelések miatt egyre **nehezebb hitelhez jutni** → DE az állam nem hagyta magára a KKV-szektor, ott a **Széchenyi Kártya Program**

Magas infláció és gyengülő árfolyam következményei

Korábbi rossz becslések problémája:

- Váratlanul megugró infláció
- Bizalmatlanság a további előrejelzésekben
- Alapanyagárak további emelkedése
- A piacok az előrejelzettnél magasabb inflációt áraznak be -> öngerjesztő hatás
- Tőkepiacok a jövőbeni kamatemeléseket is előre beárazzák
- Klímaproblémák tartóssá válása

Hogyan hat ez Magyarországra?

- Tartósan 3% fölötti inflációs ráta kialakulása
- Drágulás erodálja a fizetések reál értékét
- Kamatemelések miatt egyre nehezebb hitelhez jutás
- További forint leértékelődés, valamint ennek ellensúlyozására magas forint kamatok

MAGYAR
KERESKED
ÉS IPARKA.

KKV-k helyzete

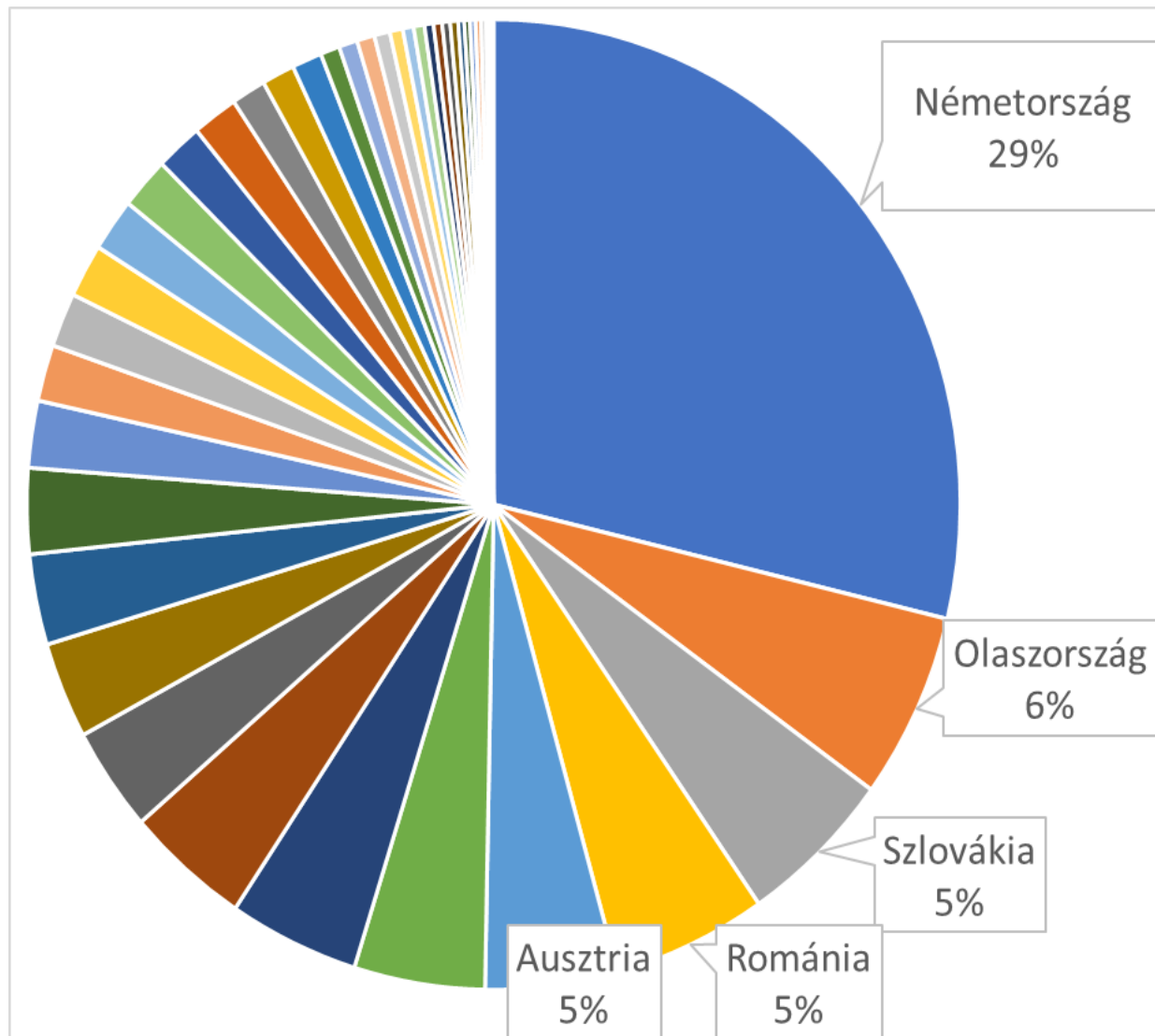
KKV-k kihívásai

- **Digitalizáció, robotizáció** hiánya → aki ebbe fektet az költséget tud csökkenteni (akár középtávon, de hosszú távon biztosan)
- Alacsony **termelékenység, hatékonyság** és **hozzáadott érték** teremtő képesség
- Nem megfelelő **innováció- és exportképesség**, nyitottság hiánya
- A **modern tudású menedzsment** és a képzésre való nyitottság alacsony szintje

Válság rámutatott, hogy **rugalmasan és gyorsan** kell reagálni a változásokra, a fennmaradás érdekében → itt is versenyzőnyt kell kiépíteni

Magyarország Exportja

- Legnagyobb partner Németország

- Erős függés a német gazdaságtól
- Centrum-periféria probléma – függőségi viszony
- A perifériaországok (V4-ek) gyors növekedésének fenntarthatatlan pályán való növekedése

- Exportban a kkv-k jelentősen alul-reprezentáltak

- Nincsenek belföldi klaszterek a nagyobb vállalatok körül
- Belföldi ellátási láncokba is nehezen beágyazott cégek
- Külföldi ellátási láncokhoz nem kapcsolódnak

Kihívásokra adható válaszok

- A **termék- és vagy szolgáltatás portfólió** módosítása;
- **Új értékesítési csatornák** alkalmazása;
- A (magas tudástartalmú) **innováció irányába történő elmozdulás**;
- Az **üzleti modell** módosítása;
- A **belső szolgáltatások digitalizálása**;
- **Termelékenység, hatékonyság és hozzáadott érték növelése = digitalizáció**
- Az **eddig felhalmozott tudás** a járvány nyomán kialakult piaci lehetőségek szolgálatába állítása;
- A **személyzeti modell módosítása** (pl. rugalmasabb munkavégzés bevezéte)
- **Vállalati válságkezelési** folyamatok kidolgozása;
- A **bizalmi alapú kultúra** fejlesztésének igénye
- **Vállalati pénzügyi kultúra** javítása
- **Szemléletformálás**, ki kell lépni a komfortzónából, most kellenek az „IGAZI” vállalkozók, **merjenek nyitni az újdonságra** → Ez csak akkor lehet ha biztonságban érzi magát: azaz **kiemelten fontos most az Ösztönző Állami jelenlét.**

A pandémia eredménye: GVI konjunktúra felmérése alapján

A pandémia eredménye: GVI konjunktúra felmérése alapján

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Változott-e cégének ügymenete a pandémia alatt az alábbi szempontok szerint?

A pandémia eredménye: GVI konjunktúra felmérése alapján

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Véleménye szerint az alábbi, járványhelyzettel összefüggő hatások közül várhatóan melyek érinthetik leginkább az Ön cégét 2022-ben?

A pandémia eredménye: GVI konjunktúra felmérése alapján

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

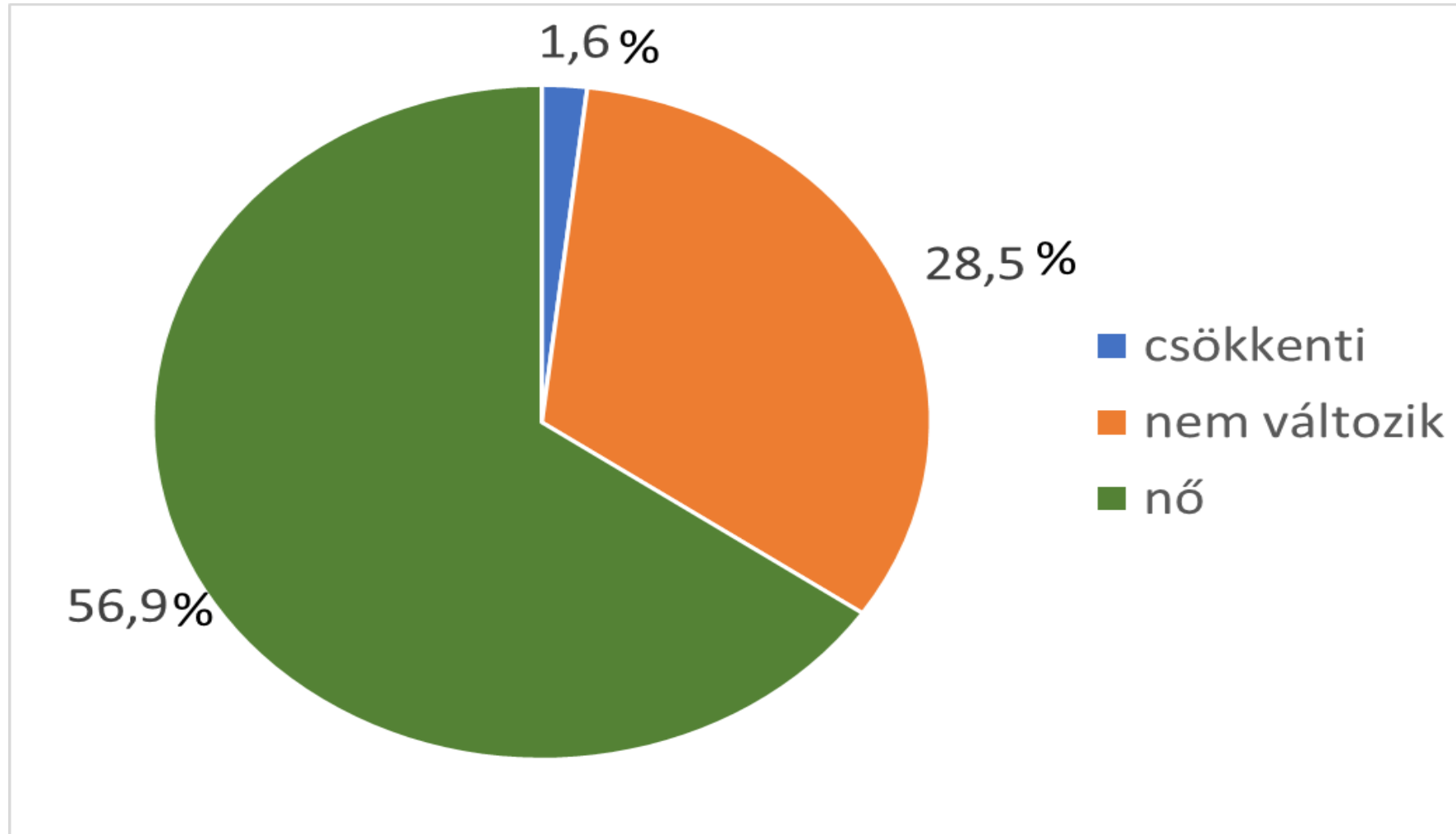
Hogyan hatott a 2021-es minimálbér és garantált bérminimum emelkedés vállalkozására?

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Bérek várható változása 2022

Minimálbér és garantált bérminimum

- Törvényi felhatalmazás: 1999. évi CXXI. Törvény a gazdasági kamarákról
 - „A **gazdasági kamarák** feladata, hogy a működésükkel **előmozdítsák a gazdaság fejlődését és szerveződését**, a piaci magatartás tisztességét, a gazdasági tevékenységet folytatók általános, együttes érdekeinek érvényesülését.”

Kamara a **teljes gazdaságért felel**, álláspontját e szerint alakítja ki

- A reálgazdasági igényekhez igazíthatónak kell lennie a rendszernek

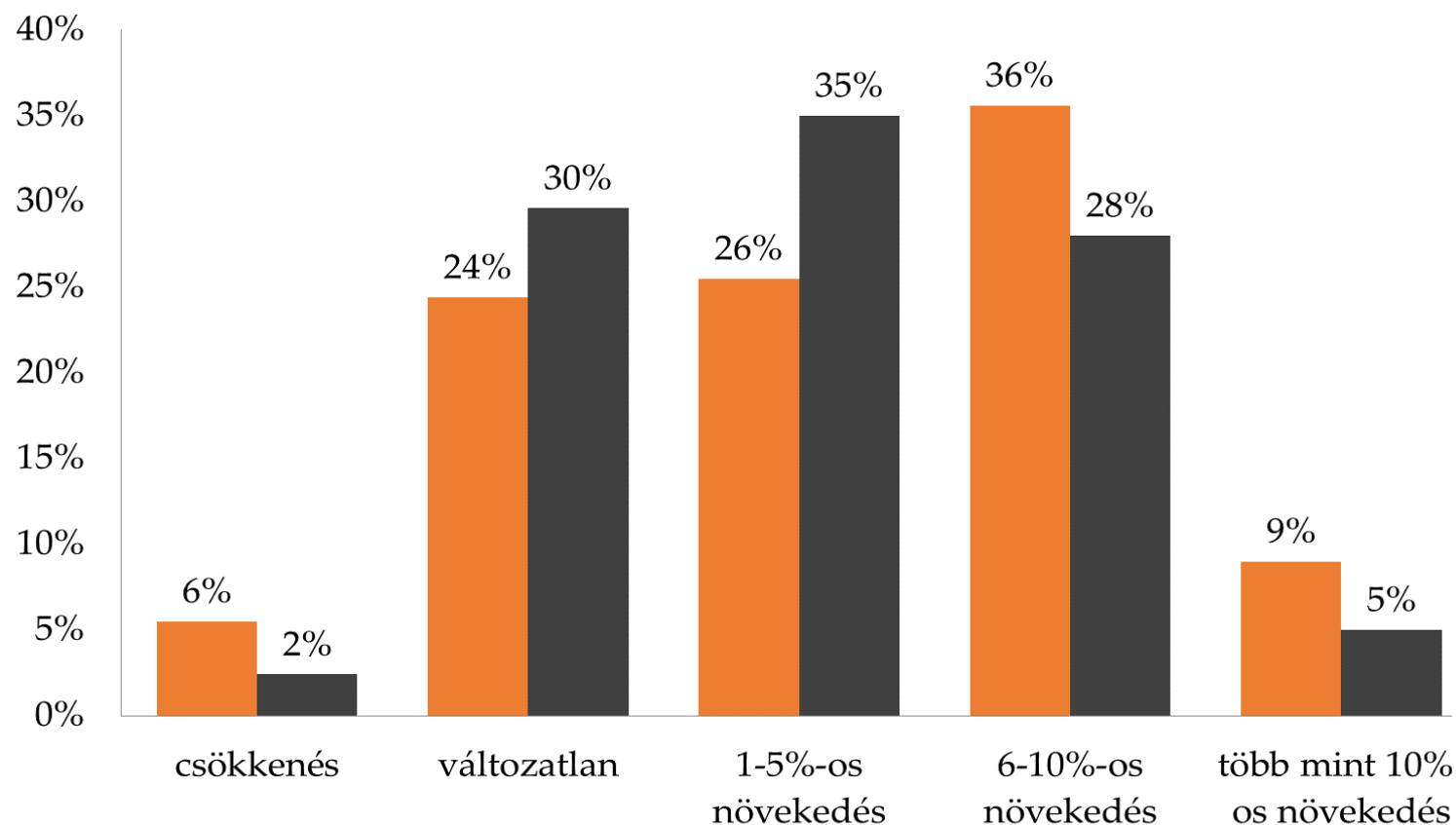
Bérek változása 2020 és 2021-ben

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

■ bruttó bérek változása 2020-ban

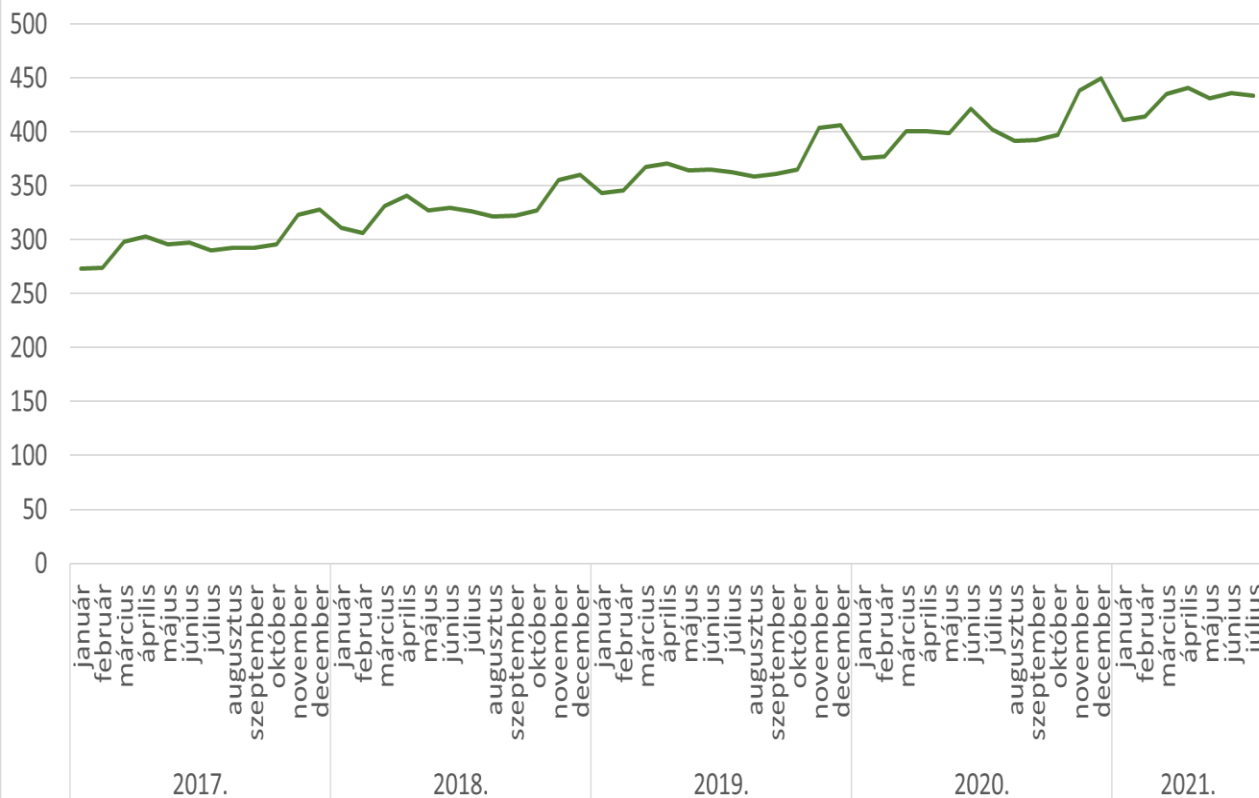
■ bruttó bérek várható változása 2021-ben

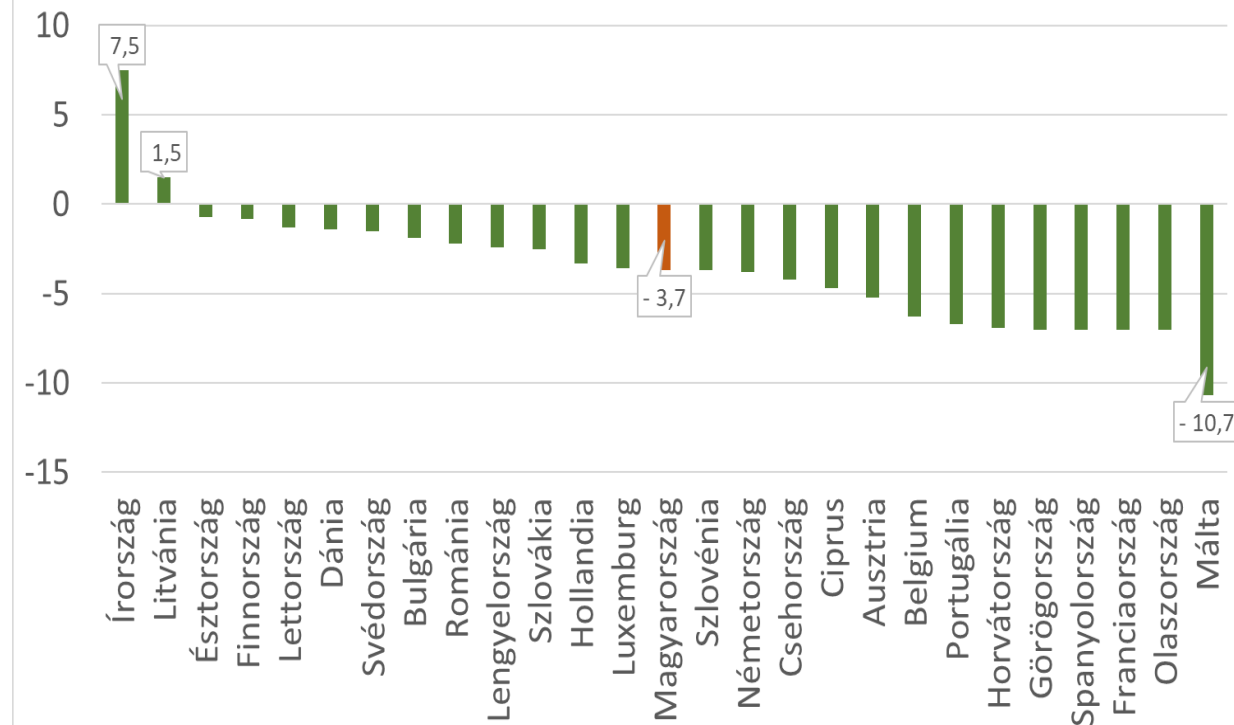
- Az átlagbérek jellemzően 1-10%-kal emelkedtek, míg a minimálbér és a garantált bérminimum csak 4%-kal nőtt
- Emiatt a jövedelmi kategóriák között nő az egyenlőtlenség
- Nem ösztönzi a vállalkozásokat beruházásra, fejlesztésre, termelékenység növelésre
- Mikro- és kisvállalkozások esetén a fekete és szürkegazdaság elterjedésének veszélye

Bérnövekedés dinamikája és a munkatermelékenység

Bruttó átlagkereset (ezer Ft/főhó)

Munkatermelékenység 2020-ban
(főnként az előző időszakhoz viszonyítva)

Minimálbéremelést ösztönző tényezők

- Magas infláció miatt 5-6%-os emelés csak a reálkeresetek értékörzését segíti
- Európai minimálbér: a mediánbér 60%-a → jelenleg a 2020-as éves adatok alapján 192 350 Ft kellene, hogy legyen
- Követendő példa Csehország (jelentős béremelés) és Románia (több típusú minimálbér)
- A kötelező minimálbér emelése adócsökkentéssel és a mikro- és kisvállalkozások célzott támogatásával valósulhat meg

Mi jelent ez számunkra?

○ 1) Mi jelent nagyobb veszélyt a mai helyzetben?

- ✓ Az ellátási láncokban tapasztalt fennakadások vagy a vírushelyzet?

**Önellátás újragondolása
Pejoratív értelmezés
árnyalása**

○ 2) Változik-e az eddigi növekedési modell?

- Elegendő-e a teljes foglalkoztatás vagy szükség van új, fenntartható foglalkoztatási modellre?
 - Magas hozzáadott értékű, modern, digitális munkahelyek → magas tudástartalom → magasabb bérek mellett → kereslet növekedése, ami táplálja a növekedést → versenyképesebb vállalkozások, akár nemzetközi szinten is → ez biztosíthatja a vállalatok organikus növekedését, azaz középvállalatokká válását

**Erős magyar középvállalatok képezzék
a növekedés bázisát**

○ 3) Valóban van kölcsönös függőség az állam és vállalatok között?

- Támogató, „magyarbarát” és vállalkozóbarát üzleti környezet = növekedésre nyitott, innovatív, stabil adóbevételeket biztosítani képes üzleti szereplők

Gazdasági fordulatra van szükség

- A **versenyképesség** elérése nem csupán a Kormány, a Jegybank és a Kamara, hanem **MINDENKI feladata**
- Olyan **vállalkozói réteg kell**, aki mer a komfortzónáján kívül mozogni a fejlődésért és **mer kockáztatni**
- És olyan **Kamarára** van szükség, **amely támogatja ezeket a folyamatokat**. A Kormány és a gazdaság közötti **kamarai hídszerep** fenntartása és tovább erősítése a **kamarai hálózat** munkájának segítségével.

„Gazdaság – Társadalom – Környezet”
(A fenntarthatóság hármass modellje)
tényleges és szoros együttműködésére van szükség

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

„Lehet és kell is ünnepelni a sikereket, de nincs okunk arra, hogy esztelenül diadalittasak legyünk”

Angus Deaton, közgazdasági Nobel-díjas szerző

